

**ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА
УКРАЇНСЬКОЇ ТА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Ліман Френк Баум

**ЗАГУБЛЕНА ПРИНЦЕСА
КРАЇНИ**

Оз

**ІСТОРІЯ
МАЛЕНЬКОГО ЧАРІВНИКА
КРАЇНИ**

Оз

Харків
«ФОЛІО»
2021

Чарівник Країни Оз

Чудесна Країна Оз

Озма з Країни Оз

Дороті та Чарівник у Країні Оз

Дорога до Країни Оз

Смарагдове місто Країни Оз

Латочка з Країни Оз

Тік-Ток з Країни Оз

Опудало з Країни Оз

Ринкитинк у Країні Оз

Загублена Принцеса Країни Оз

Історії маленького Чарівника Країни Оз

Залізний Лісоруб з Країни Оз

Чари Країни Оз

Глінда з Країни Оз

ЗАГУБЛЕНА ПРИНЦЕСА КРАЇНИ ОЗ	7
ЖАХЛИВА ВТРАТА	9
ПРОБЛЕМИ ДОБРОЇ ГЛІНДИ	15
ПОГРАБУВАННЯ КЕЙКИ-КУЛІНАРКИ	19
СЕРЕД МОРГУНІВ	29
ДРУЗІ ОЗМИ РОЗГУБЛЕНІ	33
ПОШУКОВІ ЗАХОДИ	41
ГОРИ-КАРУСЕЛІ	49
ЗАГАДКОВЕ МІСТО	57
ЙОГО ВИСОКІСТЬ КОКО-ЛОРУМ З РЕПА	63
ТОТО ЩОСЬ ВТРАЧАЄ	73
ГУДЗИК-РОЗУМНИК ЗАГУБИВСЯ	77
ДИВО-ЦАР ГЕРКУ	83
ОЗЕРО ПРАВДИ	93
НЕЩАСЛИВИЙ ПОРОМНИК	99
ВЕЛИКИЙ ПЛЮШЕВИЙ ВЕДМІДЬ	105
МАЛЕНЬКИЙ РОЖЕВИЙ ВЕДМЕДИК	111
ЗУСТРІЧ	117
НАРАДА	123

ЧОБОТАР УГУ	129
ЩЕ БІЛЬШЕ СЮРПРИЗІВ	135
МАГІЯ ПРОТИ МАГІЇ	141
У ЗАМКУ З ВЕРБОЛОЗУ	147
ВИКЛИК ЧОБОТАРЯ УГУ	153
РОЖЕВИЙ ВЕДМЕДИК КАЖЕ ПРАВДУ	157
ОЗМА З КРАЇНИ ОЗ	161
ДОРОТІ ПРОБАЧАЄ	167

ІСТОРІЇ МАЛЕНЬКОГО ЧАРІВНИКА КРАЇНИ ОЗ 173

ЛЯКЛИВИЙ ЛЕВ ТА ГОЛОДНИЙ ТИГР	175
МАЛЕНЬКА ДОРОТІ Й ТОТО	183
ТІК-ТОК ТА КОРОЛЬ НОМІВ	191
ОЗМА ТА МАЛЕНЬКИЙ ЧАРІВНИК	199
ДЖЕК-ГАРБУЗОВА ГОЛОВА ТА ДЕРЕВ'ЯНА КОБИЛИЦЯ	205
ОПУДАЛО ТА ЗАЛІЗНИЙ ЛІСОРУБ	213

**ЗАГУБЛЕНА ПРИНЦЕСА
КРАЇНИ**

Oz

До моїх читачів

Деякі мої юні читачі мають чудову уяву. Це мене тішить. Уява вела людство через темні століття до сучасного стану цивілізації. Уява спонукала Колумба до відкриття Америки. Уява змусила Франкліна винайти електрику. Уява дала нам паровий двигун, телефон, телеграф і автомобіль — про ці речі потрібно було мріяти, перш ніж вони стали реальністю. Тож я вважаю, що сни — денні сни — ви знаєте — з широко розплющеними очима й активною роботою мозку — мають здатність покращувати світ.

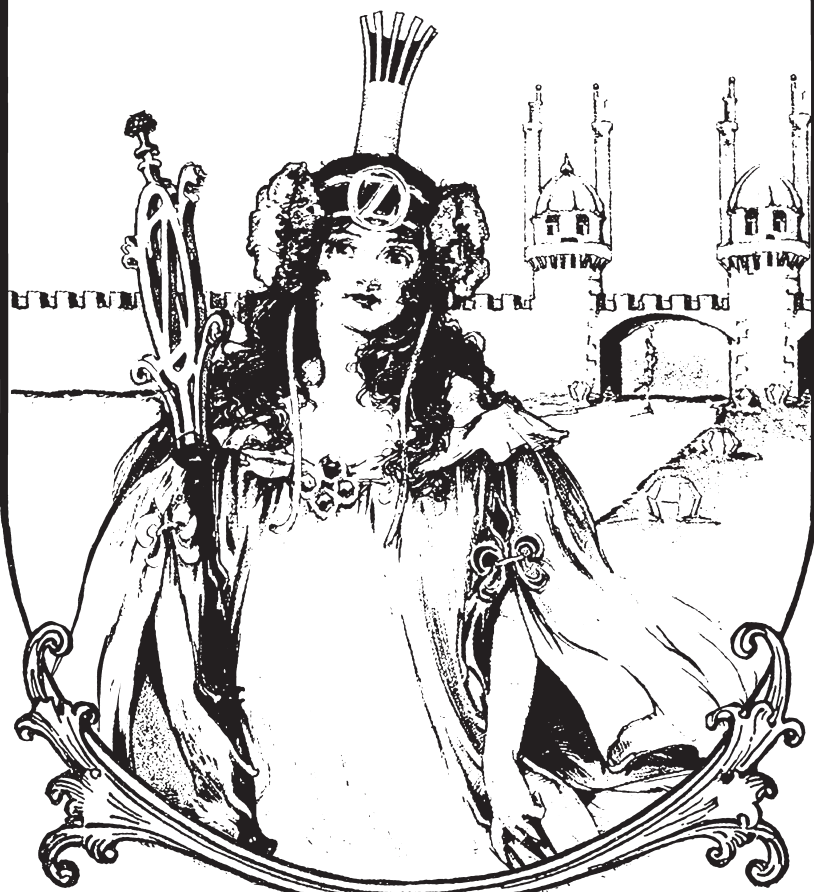
Дитина з розвинутою уявою виросте в тямущого чоловіка чи майстерну жінку, схильних до творчості та вигадкування. Отже, така дитина сприятиме розвитку цивілізації. Видатний педагог скаже мені, що казки мають непересічну цінність для розвитку уяви в молоді. Я в це вірю.

Серед листів, які я отримую від дітей, є багато пропозицій, «про що написати в наступній книжці про Оз». Деякі з цих ідей можуть бути цікавими, ще одні — надто екстравагантними, щоб серйозно їх розглядати навіть у казці. І все-таки всі вони важливі для мене.

Ба більше, маю визнати, що головну ідею нинішньої книжки мені запропонувала мила дівчинка одинадцяти років. Вона сказала: «Я хочу, щоб Озма коли-небудь загубилася або її викрали. Тоді всім в Озі було б жахливо шкода її». Насправді таке колись було, і саме цих слів мені було цілком достатньо, щоб написати нинішню історію. Якщо вона вам сподобається, подякуйте за розумний натяк моєму маленькому другу.

Л. Френк Баум, королівський історик Країни Оз

ЖАХЛИВА ВТРАТА

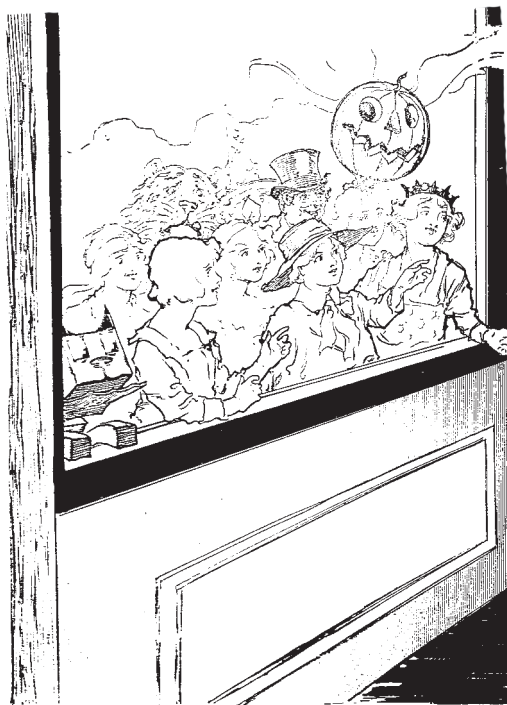

Сумнівів не залишилося — Принцеса Озма, юна правителька чарівної Країни Оз, зникла безслідно. І ось як це сталося. Першою помітила пропажу Дороті. Пам'ятаєте дівчинку з Канзасу, яку ураганом занесло в чарівну країну разом із песиком Тото? Це і є Дороті. Вона зі своїми подружками Бетсі й Трот живе тепер у Смарагдовому місті Країни Оз. Разом з Трот в палаці Озми оселився її приятель — капітан Білл. Їх запросила сюди сама Озма, бо Принцесі подобалося гратися з ними. Сподіваюся, ви пам'ятаєте, що Принцеса Озма — теж дівчинка?

Дівчата швидко подружилися й проводили час разом, але найближчою подругою принцеси була все-таки Дороті. Вона єдина з усіх мала привілей заходити в королівські покої в будь-який час дня та ночі, а недавно Озма дала Дороті титул принцеси, бо їй набридло бути єдиною принцесою в Країні Оз.

Одного ранку три подружки зібралися в кімнаті Дороті. Дівчатка ділилися своїми планами, і Бетсі запропонувала відправитися до краю Жвакунів. Всім відомо, що чарівна Країна Оз складається з чотирьох територій: на сході лежить блакитний край Жвакунів, на заході — жовтий край Моргунів, на півдні — рожевий край Південців, на півночі — фіолетовий край Лісовиків, а в центрі розташувалася столиця Країни Оз, неповторне Смарагдове місто, в якому живе правителька країни юна Принцеса Озма.

— Я жодного разу не була в Блакитній країні, — поскаржилася Бетсі, — а Опудало каже, що красивіше за неї нічого на світі немає.

— І я хочу до Блакитної країни! — вигукнула Трот.

— Добре, — погодилася Дороті, — піду запитав Озму, може, вона дозволить взяти Дерев'яну кобилицю й Червону карету. Їхати все-таки краще, ніж йти. Країна Оз не така вже й маленька.

Дороті зістрибнула з лавки й побігла коридором розкішного палацу до східців, що вели на другий поверх. У невеликій приймальні, що передувала покоюм Принцеси, сиділа служниця Озми, Желея Джемм, і старанно шила.

— Озма вже встала? — запитала Дороті.

— Не знаю, — відповідала Желея, не піднімаючи голови від шиття, — я сиджу тут від самого ранку, а її щось не чути. Зазвичай в цей час вона приймає ванну, потім снідає, а сьогодні — ні

слуху ні духу. Дуже дивно, але хвилюватися не варто. Що з нею може трапитися? Адже Озма — фея! Хоч, чесно кажучи, мене трохи дивує ця ситуація.

— Може, вона ще спить? — припустила Дороті. — Або читає? Чи готує якийсь приємний сюрприз?

— Може, — відгукнулася Желея, — тому я не наважуюся її турбувати. Але ти, її найближча подруга, можеш увійти хоч зараз.

Дороті постукала у двері спальні. Озма не відповідала, і дівчинка рішуче зайшла всередину: в спальні — ні душі, ліжко не прибране. Не схоже на Озму, завжди таку акуратну. Дороті пройшла через всі кімнати, зазирнула в бібліотеку, до музичного салону, в лабораторію, ванну, в гардероб і навіть у тронну залу — ніде не було й сліду Принцеси.

— У кімнатах порожньо, — повідомила Дороті, повернувшись до приймальної, — напевно, Озма кудись пішла.

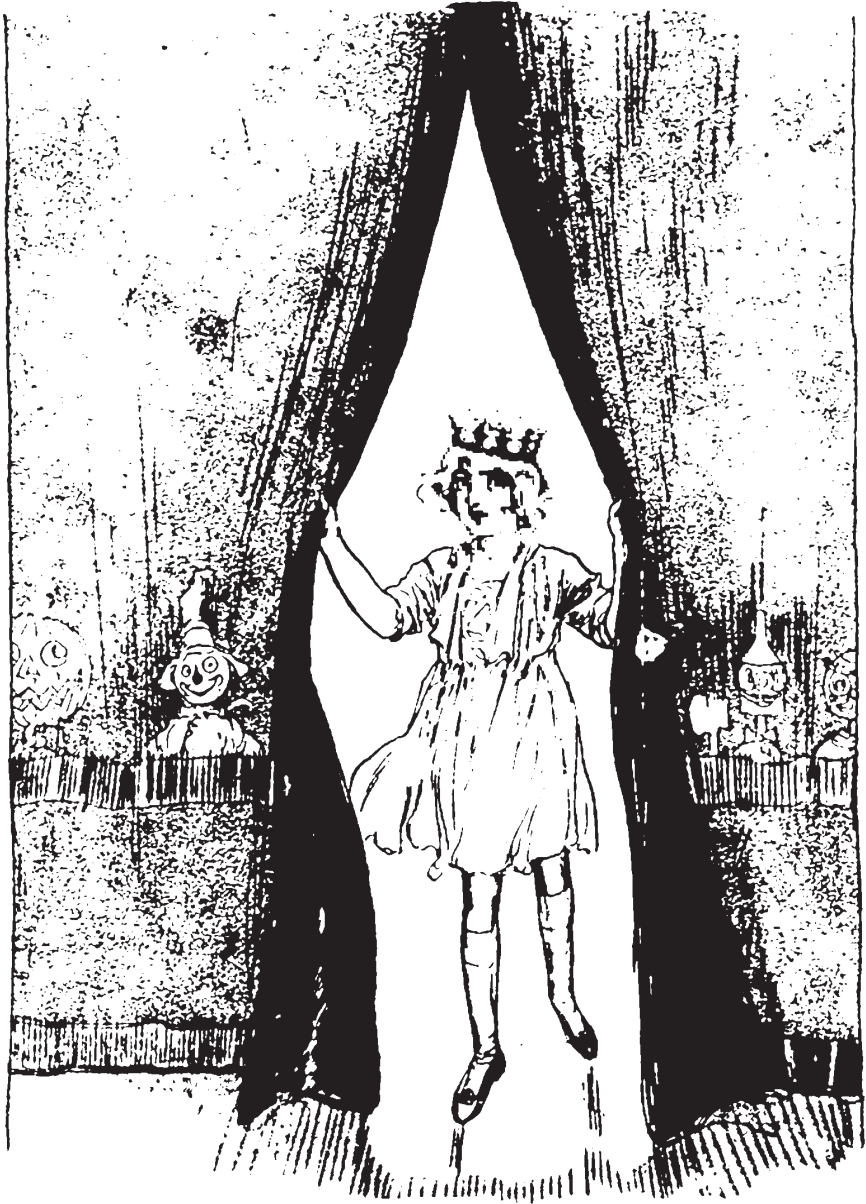
— Але я б її помітила! — здивувалася служниця. — Чи вона стала невидимою? Може, пошукаємо її?

Вони вийшли в коридор і ледь не зіткнулися з живою лялькою, яка танцювала прямо на проході.

— Дай своїм ногам спокій хоч на хвилину, Латочко! — гримнула на неї Дороті. — Ти сьогодні вранці бачила Озму?

— Зовсім ні! — випалила та, не перестаючи стрибати. — Учора ввечері я побилася з Вузі. Цей неотесаний грубіян видряпав мені очі! А зараз я йду від тітоньки Ем, вона щойно їх мені пришила!

Я нагадаю вам про цю дивовижну живу ляльку. Звуть її Латочка. Вона зшита з яскравої клаптикової ковдри й набита ватою. Головою їй служить ганчір'яний м'яч, пришитий до плечей, два срібні гудзики замінюють очі, а волосся зроблене з яскраво-рудих ниток. Ніс — просто опуклість на обличчі, набита ватою і для міцності прихоплена тасьмою, рот — обшитий червоним шовком проріз, з якого стирчить язик — клапоть червоного плюшу й видніються два ряди перлин — вони пришиті до країв прорізу та замінюють зуби.

Ви дивуєтесь, що вона жива? Але в казковій країні можливі й не такі чудеса. Тут живуть Дерев'яна кобилиця, Опудало — городній пострах, й безліч інших дивовижних створінь, але Латочка, напевно, найдивовижніша з них, загальна улюблениця. Іноді вона буває аж надто непосидючою, завдаючи безліч турбот своїм друзям. Вона ні хвилини не посидить спокійно, любить стрибати, танцювати, перекидатися, ходити на руках, лазити по деревах тощо.

— Я шукаю Озму, — повідомила ляльці Дороті, — мені треба про дещо її запитати.

— Я допоможу тобі! — заявила Латочка. — Дивись, які в мене тепер великі очі! Вони бачать краще за твої!

— Сумніваюся, — усміхнулася Дороті, але все-таки взяла ляльку з собою.

Разом вони оглянули палац, зазирнули в далекі куточки палацового саду, але Озма мов у воду канула. Сумна й заклопотана Дороті повернулася до подружок. Озма кудись пішла, нічого не сказавши друзям, одна, без королівського почту? Такого ще не було! Проте — сталося! Ні Опудало, ні Тік-Ток, ні Косматий чоловічок, ні хлопчик Гудзик-розумник, ні капітан Білл, ні навіть мудрий Чарівник Смарагдового міста — ніхто не знав, де Принцеса.

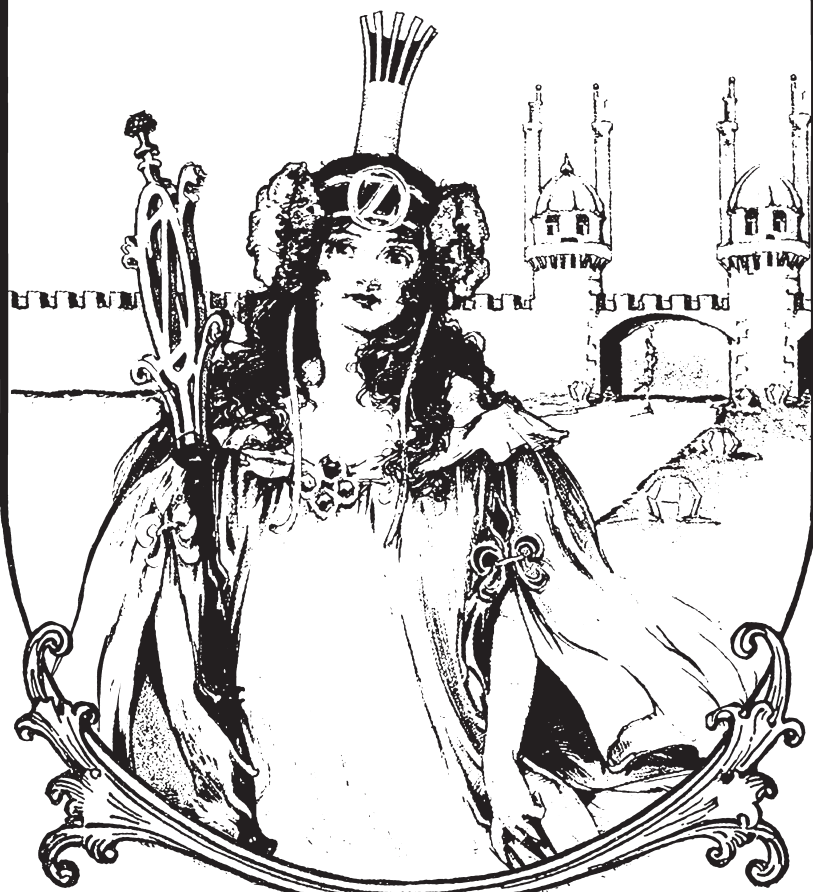
— Ще вчора ввечері вона не збиралася нікуди йти! — дивувалася Трот.

— А чому б нам не глянути в Чарівну картину? — запропонувала Бетсі. — Відразу все дізнаємося!

— Справді! — вигукнула Дороті. — Як я сама не здогадалася!

І подружки помчали до спальні Принцеси, де зазвичай висіла Чарівна картина — один з найголовніших скарбів Озми. Світло-блакитне полотно, оправлене в золоту раму, враз ожило, тільки-но хтось підходив до нього й думав про тих людей, про яких хотів дізнатися. Вони показувалися на картині саме там, де перебували в той момент. Підбігши до стіни, Дороті відсмикнула атласну завісу й застигла в подиві: Чарівна картина зникла. Дівчатка перелякано Perezirнулись: за фіранкою стирчав лише золотий цвях, на якому вона висіла.

**ПРОБЛЕМИ
ДОБРОЇ ГЛІНДИ**

Аобра чарівниця Глінда обрала для проживання Рожевий край. Її палац, зведений з найкращого мармуру й прикрашений кованим сріблом, стоїть у найпівденнішій його частині. В оточенні чарівниці — найкрасивіші дівчата, які приїхали сюди з усіх куточків Країни Оз і навіть зі Смарагдового міста, бо служити при дворі Глінди вважається великою честю.

Найдивовижніша річ у всьому чарівному палаці — це Велика книга подій. На її сторінках щодня, ба навіть кожну годину з'являються повідомлення про те, що відбувається в країні і світі. Тож Глінду не так просто заскочити зненацька — вона знає все, що трапилося де б то не було і ця інформація правдива.

Дивовижна Книга лежить на золотому столі посеред палацової вітальні. Ніжки столу, прикрашені дорогоцінними каменями, щільно прикріплені до кахельної підлоги, а сама Книга прикута до столу ланцюгом і закрита на шість золотих замків, ключі від яких висять на ланцюжку, а ланцюжок — на шиї в Глінди.

Сторінки Великої книги набагато тонші за газетні, але їх в ній незрівнянно більше, й вони додаються з неймовірною швидкістю. Ось чому навіть найсильніший чоловік насилу підіймає Книгу.

Однак сьогодні вранці, після сніданку, коли Глінда в супроводі пошту зайшла до вітальні, Великої книги подій не було на місці. Тільки розрубаний ланцюг нагадував про неї. Гніву

Чарівниці не було меж. Хто посмів зробити це нечуване злодіяння? І кому могла знадобитися її Книга?

Чарівниця одразу поспішила в чарівний кабінет, щоб за допомогою магічних чар дізнатися про крадія. Вона висунула ящики чарівного буфета, відчинила чарівні шафи, але полиці та ящики були цілковито порожніми: всі чарівні інструменти, все чарівне зілля — безслідно зникло за одну ніч, немов випарувалося.

Глінда не на жарт стривожилася. Хто міг наважитися на такий зухвалий злочин? Вона в задумі опустила в крісло й нерухомо просиділа цілу годину, сушачи голову над загадкою, але так нічого й не придумала. Поступово чарівниця оговталася — нехай чарівні інструменти й зілля пропали, проте знання нікуди не поділися! Жоден злодій, навіть найспритніший, не зможе вкрасти такий набуток! Вона збере чарівні трави, приготує чарівні еліксири, зробить нові інструменти та з їх допомогою знайде злочинця!

Глінда негайно склала список потрібних для чарівництва предметів і розіслала гінців у всі кінці Країни Оз, щоб ті якомога швидше доставили до палацу її замовлення. Один з них зустрів на своєму шляху маленького гладкого чоловічка верхи на Дерев'яній кобилиці. Це був Чарівник Смарагдового міста. Він поспішав до Глінди, щоб повідати їй про велике горе: Озма, маленька правителька Країни Оз, зникла безслідно, і ніхто в усьому Смарагдовому місті не знає, що за біда з нею трапилася.